

देवकीनन्दन वचः शृणु मे मधुसूदन । येन त्वाऽभिगतोऽस्यद्य कार्येणामित्रकर्षण ।

६८२

जैर्हतो नरको नाम ब्रह्मणे वरदर्पितः । अदित्याः कुण्डले मोहाज्जहार दितिनन्दनः ।

देवानां विप्रिये नित्यमृषीणाञ्च स वर्तते । तव चैवान्तरप्रेक्षो जहि तं पापपूरुषं ।

अयं त्वां गरुडस्तत्र प्रापयिष्यति कामगः । कामवीर्योऽतितेजस्वी वैनतेयोऽन्तरीक्षगः ।

अवध्यः सर्वभूतानां भौमः स नरकोऽसुरः । निहृदयित्वा तं पापं चिप्रमागन्तुमर्हसि ।

इत्युक्तः पुण्डरीकाक्षो देवराजेन केशवः । प्रतिजज्ञे महाबाहुर्नरकस्य निवर्हणं ।

६८३

ततः सहैव शक्रेण शङ्खचक्रगदासिभृत् । प्रतस्थे गरुडेनाथ सत्यभामासहायवान् ।

क्रमेण सप्तस्कन्धान् स मारुतानां स वासवः । पश्यतां यदुसिंहानामूर्द्धमाचक्रमे बली ।

वारणेन्द्रगतः शक्रो गरुडस्यो जनार्दनः । प्रकाशेते विदूरत्वात् सूर्याचन्द्रमसाविव ।

अथान्तरीक्षे गन्धर्वैरपरोभिश्च केशवः । स्वयमानोऽथ शक्रश्च क्रमेणान्तरधीयत ।

समाधायेतिकर्त्तव्यं वासवो विबुधाधिपः । स्वमेव भवनं प्रायात् कृष्णः प्राग्ज्योतिषं प्रति ।

६८४

पदानिलहतो वायुः प्रतिलोमं ववौ तदा । ततो भीमरवैर्धैर्वैभ्रमुर्गणैश्चराः ।

क्षणेन समनुप्राप्तो दिवमाकाशगेन वै । दूरादेव च तान्दृष्ट्वा प्रययौ यत्र ते स्थिताः ।

अपश्यत् पर्वतदारि हस्त्यश्वरथवाहनं । तुरान्तान् भौरवान् पाशान् षट्सहस्रान्दर्शयः ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ गरुडस्योपरि श्रीमान् शङ्खचक्रगदासिभृत् । विभ्रन्नोलामुदाकारं पीतवासाश्चतुर्भुजः ।

वनमालाकुलोरस्कः श्रीवत्सेन्दुनिभोरसः । किरीटमूर्द्धा सूर्याभः सविद्युदिव चन्द्रमाः ।

६८५

ज्याविकूजमहाशब्दः श्रूयतेऽशनिनिस्वनः । ज्ञात्वा च दानवः सर्वे स्वयं विष्णुरिहागतः ।

क्रोधाद्रुधिररक्ताक्षो मरुः कालान्तकप्रभः । अभ्यधावत वेगेन शक्तिं गृह्य महासुरः ।

चिचेप स महाशक्तिं वज्रकाञ्चनभूषितां । तामापतन्तो शक्तिं स महोत्सां ज्वलितामिव ।

समाधत्त शरश्चैकं रुक्मपुङ्खं जनार्दनः । विधाऽच्छिनत् तुरग्रेण वासुदेवः स वीर्यवान् ।

शक्तिं चिच्छेद तत्रैव विद्युत्पुञ्ज इव ज्वलन् । पुनस्तु क्रोधरक्ताक्षो मरुर्गृह्य महागदां ।

६८६

इन्द्राशनिरिवेन्द्रेण विमृष्ट इव निस्वनः । आकर्णपूर्णश्चिचेप अर्द्धचन्द्रं सुरोत्तमः ।

मध्यदेशे तु चिच्छेद गदां तां रुक्मभूषितां । पुनश्चिच्छेद भस्मेन दानवस्य शिरो रणे ।

सञ्चिच्छ पाशान् सर्वास्तान्मुहं हत्वा सबान्धवं । सोऽग्रावबोगणान् हत्वा नरकस्य महाबलान् ।

शिलाभंगानतिक्रम्य भगवान् देवकीसुतः । अपश्यद्दानवं सैन्यं निमुन्दश्च महाबलं ।

हयग्रीवश्च दितिजं तयाऽन्याश्चित्रयोधिनः । रोधयामास तन्मार्गं स्वैरेन महाबलः ।

६८७

निमुन्दो बलिनां श्रेष्ठो रथमारुह्य सत्वरः । जग्राह कार्मुकं दिव्यं हेमपृष्ठं दुरासदं ।

विव्याध दशभिर्व्याधैर्निमुन्दो मधुसूदनः । केशवश्चापि सप्तत्या विव्याध निशितैः शरैः ।

अप्राप्तांश्चान्तरीक्षे ताञ्कराश्चिच्छेद माधवः । ते सर्वे सैनिकाः कृष्णं समन्तात् पर्यवारयन् ।

शरजालेन महता च्छाद्यमानः सुरोत्तमः । दृष्ट्वा तान्दानवान् सर्वान् सक्रोधो मधुसूदनः ।